

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

ПОЛОЖЕННЯ
про дотримання академічної доброчесності педагогічними,
науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти
ВСП «УТЕФК ДТЕУ»

Ужгород 2023

ПОГОДЖЕНО

студентською радою ВСП «УТЕФК ДТЕУ»
Протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.
Голова студентської ради Яна ДОБЕЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою ВСП «УТЕФК ДТЕУ»
Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.
Директор Сергій ВОЛОЩУК

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ВСП «УТЕФК ДТЕУ»
від 31.08. 2023 р. № 108-Л

ПОЛОЖЕННЯ

про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти
ВСП «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ»

1. Загальні положення

Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти (далі – Положення) ВСП «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету» (далі – ВСП «УТЕФК ДТЕУ») розроблене на підставі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Статуту ДТЕУ, Положення про ВСП «УТЕФК ДТЕУ» та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних актів ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

Це Положення визначає основні принципи дотримання академічної доброчесності, утвердження чесності та етичних цінностей педагогічними, науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти в освітній, науковій, виховній та інших видах діяльності, створення нових механізмів побудови комунікації в коледжі та необхідних умов для недопущення порушень академічної доброчесності.

2. Поняття, принципи та норми академічної доброчесності

2.1 Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватись учасники освітнього

процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та / або наукових (творчих) досягнень.

2.2 Для забезпечення академічної доброчесності необхідно дотримуватися таких принципів:

- верховенства права;
- демократизму;
- законності;
- пріоритетності прав і свобод людини та громадянина;
- рівноправності;
- гарантування прав і свобод;
- науковості; професіоналізму та компетентності;
- партнерства і взаємодопомоги;
- поваги та взаємної довіри;
- відкритості і прозорості;
- відповідальності за порушення академічної доброчесності.

2.3 Форми та види порушення академічної доброчесності визначаються п. 5 цього Положення.

2.4 За дії (бездіяльність), що Законом України «Про освіту» визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до відповідальності з підстав та в порядку, визначених законодавством.

2.5 Дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу передбачає:

- дотримання норм Конституції України, чинного законодавства України в сфері освіти та інших норм законодавства України, нормативних актів ВСП «УТЕФК ДТЕУ»;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- примноження освітніх, духовних та творчих здобутків Коледжу;
- якісне виконання своїх функціональних обов'язків;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-

матеріальної бази Коледжу;

- дотримання вимог академічної сумлінності в усіх видах освітньої діяльності;

- уникнення дій на основі приватного інтересу та конфлікту інтересів;

- дотримання законів за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;

- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

3. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково - педагогічними працівниками

3.1 Дотримання академічної доброчесності педагогічними та науково-педагогічними працівниками освіти передбачає: забезпечувати якість викладання навчальних дисциплін відповідної освітньо-професійної програми на високому професійному рівні, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту;

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

- об'єктивне оцінювання результатів навчання;

- підвищення професійного рівня, використання новітніх педагогічних технологій та інформаційно-комунікаційних засобів навчання, актуальних й достовірних джерел інформації;

- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей української нації, Конституції України та державних символів;

- повагу до думку студента і підтримку студентських пропозицій, спрямованих на утвердження академічних чеснот, сприяння розкриттю творчого потенціалу здобувачів освіти;

- дотримання норм культури спілкування у процесі комунікації зі здобувачами освіти, педагогічними працівниками, співробітниками та гостями Коледжу.

4. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти

4.1. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права, повага прав інтелектуальної власності, наукових та навчальних здобутків інших;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;

- повагу до думки інших студентів, уміння вести дискусію, аргументовано відстоюючи свою точку зору, не принижуючи будь-яким чином гідність інших учасників освітнього процесу.

5. Порушення академічної доброчесності

5.1. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат;
- самоплагіат;
- академічне шахрайство;
- фабрикація;
- фальсифікація;

- списування;
- обман;
- хабарництво;
- необ'єктивне оцінювання;
- надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;
- вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

5.2. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства, а саме:

5.2.1. Копіювання чужої наукової роботи, чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем.

5.2.2. Створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел.

5.2.3. Рерайт – перефразування чужої праці без згадування оригінального автора.

5.3. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

5.4. Академічне шахрайство передбачає будь-які дії учасників освітнього процесу змістом яких є:

5.4.1. Посилання на джерела, які не використовувалися в роботі.

5.4.2. Використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо).

5.4.3. Проходження процедур контролю знань підставними особами.

5.4.4. Повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, індивідуальної, курсової тощо).

5.5. Фабрикація – вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

5.6. Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

5.7. Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

5.8. Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

5.9. Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

5.10. Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

6. Політика академічної доброчесності Коледжу

6.1. Дотримання загальних засад академічної доброчесності, моральних правил та етичних норм учасниками освітнього процесу є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

6.2. Академічна доброчесність у коледжі забезпечується:

- діяльністю Комісії з питань етики та академічної доброчесності;
- функціонуванням системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- посиленням заходів щодо боротьби зі списуванням студентів під час виконання різних типів завдань;
- протидією будь-яким проявам неправомірної вигоди;
- проведенням лекцій, семінарів та інших заходів для учасників освітнього процесу з метою заохочення їх до етичної поведінки та формування моральних та духовних цінностей, академічної культури;

- формування умов для розвитку взаємної довіри, поваги та партнерства між учасниками освітнього процесу;

- вивчення досвіду вітчизняних та зарубіжних навчальних закладів щодо реалізації принципів академічної доброчесності в освітньому середовищі.

6.3. Кожен учасник освітнього процесу несе відповідальність за дотримання засад академічної доброчесності, моральних правил та етичних норм в навчальній, педагогічній та адміністративній діяльності.

6.4. Кожен учасник освітнього процесу повинен власним прикладом демонструвати дотримання засад академічної доброчесності, моральних правил та етичних норм, реагувати на порушення або спроби порушень принципів і правил академічної доброчесності іншими особами, зокрема:

- вказувати учасникам освітнього процесу на неприпустимість здійснення нечесної поведінки в навчальній і трудовій діяльності;

- повідомляти адміністрацію Коледжу або органи студентського самоврядування про порушення особами правил академічної доброчесності;

- звертатися до Комісії з питань етики та академічної доброчесності з метою розгляду порушень академічної доброчесності учасниками освітнього процесу.

6.5. Відповідальність за дотримання цінностей академічної доброчесності є особистим обов'язком кожного та спільною справою освітньої спільноти загалом.

7. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

7.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства України.

7.2. За порушення академічної доброчесності педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності :

- відмова в присудженні або позбавлення присудженого педагогічного звання; кваліфікаційної категорії;

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;

- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

7.3. За порушення академічної доброчесності здобувачі фахової передвищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньо-професійної програми;
- відрахування із Коледжу;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих пільг з оплати за навчання.
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

8. Права особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності

8.1. Особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності має такі права:

8.1.1. Ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження.

8.1.2. Особисто або через уповноваженого представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

8.1.3. Знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності.

8.1.4. Оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

9. Комісія з питань етики та академічної доброчесності

9.1. З метою контролю за виконанням вимог Положення у ВСП «УТЕФК ДТЕУ» створюється Комісія з питань етики та академічної доброчесності.

9.2. Комісія з питань академічної доброчесності у своїй діяльності користується Конституцією України, законодавством у сфері освіти, зокрема – фахової передвищої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і

науки України, Правилами внутрішнього розпорядку, іншими нормативними документами ВСП «УТЕФК ДТЕУ» та цим Положенням.

9.3. Комісія з питань етики та академічної доброчесності має право одержувати і розглядати заяви щодо порушення етики та академічної доброчесності, надавати пропозиції адміністрації коледжу щодо притягнення порушників до академічної відповідальності та організовує просвітницьку роботу з питань академічної доброчесності як серед здобувачів освіти так і працівників коледжу.

9.4. Персональний склад Комісії затверджує педагогічна рада ВСП «УТЕФК ДТЕУ» терміном на один рік. Зміни до складу затверджуються рішенням педагогічної ради ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

9.5. До складу Комісії можуть бути залучені заступники директора, завідувачі відділень, голови циклових комісій, здобувачі освіти, представники профспілок працівників та студентів, юрисконсульт, експерти з питань предмету розгляду порушення.

9.6. До складу комісії з питань академічної доброчесності не можуть обиратися особи, які притягувалися до відповідальності за порушення цього Положення та Правил внутрішнього розпорядку ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

9.7. Члени комісії з питань академічної доброчесності, проти яких висунуто звинувачення в порушенні цього Положення, відстороняються від діяльності в комісії з питань академічної доброчесності, а на їхнє місце обирається інша особа.

9.8. Комісія розглядає заяви про порушення норм цього Положення від педагогічних працівників, співробітників, здобувачів освіти, а також за заявою сторонніх осіб, доручень Міністерства освіти і науки України, установ, організацій, підприємств. Заява пишеться на голову Комісії та обов'язково зазначаються особисті дані заявника.

9.9. Голова, заступник голови, секретар комісії з питань академічної доброчесності обираються з числа її складу на першому засіданні простою більшістю голосів шляхом відкритого голосування. Голова веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. Протоколи засідань, технічну підготовку матеріалів до розгляду на засіданні комісії здійснює секретар.

9.10. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які скликаються за необхідності розгляду заяв. Засідання Комісії є легітимним за умови участі в ньому не менше двох третин усіх членів Комісії.

9.11. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні комісії з питань академічної доброчесності.

9.12. Засідання комісії з питань академічної доброчесності оформлюється протоколом, який підписує голова та секретар.

9.13. На засідання комісії з питань академічної доброчесності запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності в ВСП «УТЕФК КНТЕУ».

9.14. За результатами проведених засідань комісія з питань академічної доброчесності готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору коледжу для прийняття рішення щодо подальшого вживання відповідних заходів.

10. Порядок перевірки на академічний плагіат

10.1. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

10.1.1 Курсові роботи на етапі допуску до захисту, які претендують на високу оцінку та викликають сумнів у керівника.

10.1.2 Монографії та підручники, що рекомендуються до видання Педагогічною радою Коледжу, на етапі представлення матеріалів робіт до розгляду на засіданні циклової комісії.

10.1.3 Навчальні посібники, які мають авторський текст та рекомендуються до видання Методичною радою Коледжу, на етапі представлення матеріалів робіт до розгляду на засіданні циклової комісії.

10.1.4 Рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів конференцій, семінарів тощо, на етапі подання роботи автором до розгляду для публікації.

10.2 У системі запобігання академічного плагіату Коледжу критерієм

оригінальності творів вважається рівень оригінальності тексту у відсотках, отриманих за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат, як то: система Unicheck (<http://unicheck.com/uk-ua>), Strike Plagiarism (<http://strikeplagiarism.com/uk/>), Plagiarisma (<http://plagiarisma.net/>), Edu-Birde (<http://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>), Advego Plagiatus (<http://advego.ru/plagiatus/>) та інші.

10.3 Порядок перевірки на академічний плагіат та відповідальність за академічний плагіат визначені Положенням «Про систему запобігання плагіату в академічних текстах науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів фахової перед вищої освіти у ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

11. Прикінцеві положення

11.1. Положення затверджується педагогічною радою Коледжу за погодженням з студентською радою ВСП «УТЕФК ДТЕУ» та вводиться в дію наказом директора.

11.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться рішенням педагогічної ради ВСП «УТЕФК ДТЕУ» за погодженням з студентською радою ВСП «УТЕФК ДТЕУ» та вводяться в дію наказом директора.